

Josep M. Mestres · Joan Costa
Mireia Oliva · Ricard Fité

Manual d'estil

LA REDACCIÓ I L'EDICIÓ DE TEXTOS

Presentació d'Isidor Marí

Índex analític a cura de Teresa Gil
i Elisabet Gibert
(revisat per Josep M. Mestres)

Vic Barcelona

Eumo Editorial
Associació de Mestres Rosa Sensat
Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona
Universitat Pompeu Fabra

Van col·laborar en la primera edició d'aquest llibre el Departament de Cultura i el Comissionat per a Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya.

Agraïm a l'Institut d'Estudis Catalans que ens hagi autoritzat a reproduir el tríptic explicatiu del tipòmetre dissenyat i publicat per aquesta institució.

BIBLIOTECA DE LA UVic. DADES CIP:

Manual d'estil : la redacció i l'edició de textos / Josep M. Mestres ... [et al.] ; índex analític a cura de Teresa Gil i Elisabet Gibert ; revisat per Josep M. Mestres ; presentació d'Isidor Marí. - 4a ed. - Vic : Eumo ; Barcelona : Associació de Mestres Rosa Sensat : Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona : Universitat Pompeu Fabra

1086, [1] p.: il.; 17 × 24 cm + 1 CD-ROM

Bibliografia. - Índex
ISBN 978-84-9766-146-1

I. Mestres, Josep M. 1. Impremta - Tècnica - Manuals d'estil 2. Art d'escriure - Manuals d'estil 3. Català - Estil
655.24/.28
849.9.08

Primera edició: setembre de 1995

Primera reimpressió: març de 1996

Segona edició: febrer de 2000, revisada

Tercera edició: setembre de 2007, actualitzada i ampliada

Quarta edició: març de 2009

Disseny interior: J-3 (J. Cornudella, J. Ferrer, J. M. Roig)

Disseny de la coberta: Eumogràfic

Maquetació: Victòria López

© Josep M. Mestres, Joan Costa, Mireia Oliva i Ricard Fité, 1995

© d'aquesta edició: Eumo Editorial, Associació de Mestres Rosa Sensat, Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona i Universitat Pompeu Fabra

Imprès a Liberdúplex

Dipòsit Legal: B-7.788-2009

ISBN Eumo Editorial: 978-84-9766-342-7

ISBN Associació de Mestres Rosa Sensat: 978-84-89149-38-0

ISBN Publicacions i Edicions de la Universitat de Barcelona: 978-84-475-3364-0

ISBN Universitat Pompeu Fabra: 978-84-88042-68-2

Queda expressament prohibida, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra sense l'autorització escrita dels titulars del *copyright*, tant si és feta per reprografia o per tractament informàtic com per qualsevol altre mitjà o procediment. Queda igualment prohibida la distribució d'exemplars d'aquesta edició.

Diferències
de contingut més rellevants
respecte a la tercera edició

Sumari

<i>Pròleg a la quarta edició</i>	7
DEL CAPÍTULO IV	9
§ 3.2.1.e	9
DEL CAPÍTULO VII	10
§ 1.4.3	10
§ 11.1.b	10
§ 15.2	11
§ 18	11
DEL CAPÍTULO VIII	12
§ 2.4.3.2	12
§ 3.3.6.5	15
§ 3.3.7.2	15
§ 3.3.9.7	19
§ 4	19
DEL CAPÍTULO IX	20
§ 4.7	20
§ 9	20
DEL CAPÍTULO XII	21
§ 2.6.2 (nota 42)	21
§ 3.3.7.2.e	21
§ 3.3.7.2.f	21
§ 5.1.t	21
DEL CAPÍTULO XIV	23
§ 5.2.5	23
DEL CAPÍTULO XV	24
§ 1 (nota)	24
§ 8	24
DEL CAPÍTULO XVI	25
§ 3.7.2 (pàg. 637 del llibre i 75-131 de l' <i>Apèndix.pdf</i> del CD-ROM), «Municipis dels Països Catalans»	25
DEL CAPÍTULO XVII	26
§ 3.7.4	26
DEL CAPÍTULO XVIII	27
§ 3.11 (nota 10)	27
§ 7	27
DEL CAPÍTULO XXIII	28
§ 2.6.1.1	28
§ 3 a § 12 (pàg. 956-957 del llibre i 137-247 de l' <i>Apèndix.pdf</i> del CD-ROM), llista de bibliografia de consulta	28
DE L'«ÍNDICE ANALÍTIC»	29
Pàg. 961-1052 del llibre i 249-342 de l' <i>Apèndix.pdf</i> del CD-ROM	29
DE L'«ÍNDICE GENERAL»	30
Pàg. 1055-1086 del llibre i 344-376 de l' <i>Apèndix.pdf</i> del CD-ROM	30

Pròleg a la quarta edició

Set mesos després d'haver estat publicada la tercera edició d'aquest MANUAL D'ESTIL ha calgut preparar-ne una altra perquè gairebé no en quedaven exemplars disponibles a l'editorial.

Tot i que pràcticament no hi ha hagut temps de tornar a revisar el contingut dels capítols, no ens hem volgut limitar a fer-hi unes quantes correccions materials d'errades vistents, sinó que hem actualitzat la llista dels noms oficials dels municipis dels Països Catalans (tancada el 31 d'octubre de 2008) i la de la bibliografia de les obres de consulta del capítol XXIII (tancada el 31 de juliol de 2008), que figuren en el fitxer *Apèndix.pdf* del CD-ROM, i hem completat o esmenat alguns epígrafs sobre els quals teníem informació nova o millor que la que havíem recollit en la tercera edició.

D'altra banda, hem enriquit el fitxer *Apèndix.pdf* amb les instruccions per al maneig de l'obra, la llista de llibres de la Bíblia amb les abreviacions corresponents segons l'Associació Bíblica de Catalunya i el colofó del MANUAL.

Naturalment, també hem hagut d'augmentar les referències que figuren a l'índex analític, per facilitar la localització còmoda de la informació nova.

Les addicions i modificacions de contingut rellevants altres que les que acabem d'esmentar en els dos paràgrafs anteriors són recollides en el fitxer *Diferències.pdf* del CD-ROM, tant si figuren també en el text en paper com si no. Les addicions i modificacions que no ha estat possible d'incorporar perquè s'hauria hagut de tornar a compaginar l'obra tenen una referència dins un rectangle en el lloc corresponent del llibre, la qual remet a la pàgina corresponent d'aquest fitxer. D'aquesta manera, tothom qui té la tercera edició només ha d'imprimir els dos fitxers del CD-ROM per tenir l'obra actualitzada.

Esperem que, novament, aquesta eina de treball trobi una bona acollida entre les professionals i els professionals de la llengua catalana i els altres parlants interessats a escriure o publicar textos de qualitat.

Com sempre, no podem cloure aquest pròleg sense haver donat les gràcies als especialistes que ens han fet observacions profitoses. En aquesta quarta edició han estat Josep M. Basart, Pere Casanellas, Montse Romagosa, Josep Ruaix, Carles Royo, Sever Salvador i Ramon Sistac, als quals agraïm que ens hagin tramès amb tanta rapidesa les seves observacions.

ELS AUTORS
Octubre del 2008

Del capítol IV

Pàg. 104, addició de diversos paràgrafs després del § 3.2.1.e

Un altre cas són els topònims obsolets, especialment quan coincideixen amb el nom actual en un mateix text. Es tracta d'un ús habitual entre els historiadors, especialment entre els arqueòlegs.

[45 *bis*] La ciutat romana d'*Ilerda* es correspon amb la contemporània Lleida.

Si el topònim s'adapta gràficament al català, aleshores es compon amb rodona.

[45 *ter*] M'hauria agradat conèixer la Tàrraco romana.

En els textos científics, però, és preferible no adaptar al català els topònims obsolets.

Del capítol VII

Pàg. 170-171, nova redacció del § 1.4.3

1.4.3. Els *signes auxiliars* indiquen altres aspectes relatius al significat del discurs escrit, no relacionats amb les pauses: la *i* comercial o la *et* o l'àmpersand (&), els angles o els antilambdes (< >), l'asterisc (*), la barra inclinada (/), la barra doble (//), la barra invertida (\), el calderó (¶), les claus ({ }), les cometes (« “ ” »), la creu (†), la creu doble (‡), el cristus (✠), la fletxa o sageta (→), l'igual (=), la malla o el coixinet (#), la maneta (☞), el menys (-), el paràgraf o l'epígraf o la secció (§), els parèntesis angulars (< >), la plec simple (|), la plec doble (||), el punt alt (˙), la ratlla baixa o el guió baix o la sotaratlla (_), el responsori (℞), el subratllat (___), el versicle (V), la vírgula (~),⁵ etcètera. La diferència entre la sotaratlla i el subratllat és que la primera ocupa un espai fix i no s'hi pot escriure a sobre, mentre que el subratllat s'ajusta a la llargària del caràcter que té damunt mateix.

Pàg. 219, nova redacció del § 11.1.b

b) Les acotacions teatrals⁴⁷ es poden escriure entre parèntesis en cursiva i amb el text igualment en cursiva, si bé es pot utilitzar també un altre tipus de puntuació (v. § 13.3).

[391] DADATTA (*aixecant-se*): Que ve ferit?

PATRACS (*que s'haurà apropat a la porta, mirant els que vénen*): Ca, dona! Si ve més tranquil que un gínjol!

(*Al defora se sent la remor dels que vénen.*)

ÇIGALETA (*anant-se'n*): Vaja, dona, ja el tenim aquí.

També s'utilitzen per fer acotacions en les transcripcions de textos orals (després de la transcripció) i en textos que han de ser recitats o llegits (abans del text que afecten).

[392] Avui no tens un dia gaire brillant (*amb to de recriminació*).

[393] Tinc moltíssima feina: (*ràpidament i enfadat*) comandes, factures, cartes... No sé quan acabaré!

Pàg. 264, nou paràgraf al final del § 15.2

Cap a la meitat de la primera dècada d'aquest segle es va començar a vehicular una proposta benintencionada —per bé que esbiaixada en el plantejament i, especialment, en la resolució— que pretenia aconseguir que la *ela* geminada es pogués compondre tipogràficament perfecta (v. Malagarriga i Romero a la bibliografia). Aquest objectiu passava perquè la *ela* geminada fos considerada *un sol* element en les taules de caràcters de les fonts d'impressora (és a dir, que hi apareguessin dos «caràcters» nous: *ll* i *LL*) i que els teclats d'ordinador tinguessin *una* tecla específica per a la composició d'aquest dígraf modificat.

No cal dir que aquesta proposta és totalment inadequada, per les raons següents:

— des del punt de vista ortogràfic, considerar la *ela* geminada *un sol* caràcter és inadmissible;

— el fet que fos considerat un sol caràcter menaria els programes de partició de mots a no fer mai cap partició a final de ratlla enmig d'una *ela* geminada (seria físicament impossible), i més aviat hi hauria el perill que partís abans d'aquest dígraf (com passa amb la doble *ela* [*ll*]);

— el fet de veure-les en les taules de fonts d'impressora i en els teclats dels ordinadors com una sola entitat podria portar els parlants a acabar creient que, realment, es tracta d'*un sol* caràcter;

— tenint en compte que aquest dígraf modificat és únic al món (és a dir que no hi ha cap altra llengua que el tingui en el seu repertori ortogràfic), és inversemblant pensar que els teclats estàndard (el disseny dels quals depèn, com a mínim, dels estats) puguin arribar a incorporar una tecla específica per a aquesta funció, ni és necessari;

— la solució adoptada per Unicode (que conté els «caràcters» *l*, *l*, *L* i *L* separadament) és correcta, ja que manté la concepció de *dígraf* de la *ela* geminada, per bé que se n'ha de millorar el disseny, i és aquí on caldria incidir per aconseguir una bona grafia de la *ela* geminada en els nostres textos mecanografiats i autoeditats.

Pàg. 277 (§ 18), addició d'un bloc nou de referències bibliogràfiques

Bibliografia consultada especialment amb vista a la quarta edició del MANUAL D'ESTIL

MALAGARRIGA, Marc Antoni; ROMERO, Antoni. *Lletra de convit per la ela geminada* [en línia]. [S. ll.]: FemFum, 2006. <<http://femfum.com/PDF/ElaGeminada/LletraDeConvitPerLaElaGeminada.pdf>> [Consulta: 30 maig 2008].

Del capítol VIII

Pàg. 286-287, nova redacció del § 2.4.3.2

2.4.3.2. **ELS APARTATS AMB ALMENYS UN VERB PRINCIPAL CONJUGAT I AMB LA MÍNIMA CONTINUÏTAT ENTRE ELLS.** Com que el que tindrem en aquest cas seran frases independents, el més coherent és fer servir els recursos següents:

a) Iniciar cada apartat amb una marca d'enumeració alfabètica (si és minúscula, s'ha de compondre en cursiva; si és majúscula —opció menys recomanable—, en rodona) o numèrica seguida d'un punt o d'un parèntesi. Fixem-nos que, si emprem xifres romanes, aquestes s'han de compondre en caixa alta.

b) Començar el text amb majúscula.

c) Tancar cada apartat amb un punt.

Pot ser el cas d'un conjunt de conclusions o d'una llista d'exemples que siguin frases.

[30*a*] De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:

- a.* Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
- b.* La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
- c.* Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
- d.* Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.

[30*b*] De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:

- a)* Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
- b)* La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
- c)* Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
- d)* Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.

[30*c*] ~ De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:

- A. Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
- B. La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
- C. Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
- D. Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.

[30*d*] ~ De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:

- A) Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
- B) La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
- C) Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
- D) Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.

- [30e] De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
1. Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  2. La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  3. Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  4. Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.
- [30f] De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
- 1) Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  - 2) La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  - 3) Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - 4) Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.
- [30g] * De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
- i. Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  - ii. La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  - iii. Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - iv. Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.
- [30h] * De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
- i. Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  - ii. La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  - iii. Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - iv. Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.
- [30i] * De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
- i. Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  - ii. La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  - iii. Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - iv. Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.
- [30j] De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
- I. Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  - II. La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  - III. Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - IV. Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.
- [30k] De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
- I) Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  - II) La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  - III) Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - IV) Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.
- [30l] De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
- I. Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  - II. La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  - III. Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - IV. Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.

- [30m] De tot el que hem dit es desprèn, doncs, el següent:
- I) Els treballadors mantenen la seva decisió de fer vaga.
  - II) La patronal, vista aquesta decisió dels treballadors, farà tot el que sigui possible per evitar la vaga.
  - III) Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - IV) Els ciutadans del país no estan prou informats de la situació del conflicte.

Per bé que no és imprescindible, els exemples disposats en forma de llista es poden enumerar posant entre claudàtors una lletra (si és minúscula, en cursiva; si és majúscula —opció menys recomanable—, en rodona) o un número d'ordre. En aquest cas, no es considera que s'estiguin fent apartats, sinó que, simplement, s'hi afegeix un índex per poder-s'hi referir amb comoditat; el fet que es tracti d'una informació que no pertany a l'exemple porta a emmarcar el número amb claudàtors.

Si emprem xifres romanes, aquestes s'han de compondre en caixa alta.

- [31a] Hi podem veure oracions de relatiu següents:

- [a] *El cotxe que té és estranger.*
- [b] *El cotxe de què parles és estranger.*
- [c] *El cotxe a què et refereixes és estranger.*

- [31a] ~ Hi podem veure oracions de relatiu següents:

- [A] *El cotxe que té és estranger.*
- [B] *El cotxe de què parles és estranger.*
- [C] *El cotxe a què et refereixes és estranger.*

- [31a] Hi podem veure oracions de relatiu següents:

- [1] *El cotxe que té és estranger.*
- [2] *El cotxe de què parles és estranger.*
- [3] *El cotxe a què et refereixes és estranger.*

- [31b] * Hi podem veure oracions de relatiu següents:

- [i] *El cotxe que té és estranger.*
- [ii] *El cotxe de què parles és estranger.*
- [iii] *El cotxe a què et refereixes és estranger.*

- [31b] * Hi podem veure oracions de relatiu següents:

- [i] *El cotxe que té és estranger.*
- [ii] *El cotxe de què parles és estranger.*
- [iii] *El cotxe a què et refereixes és estranger.*

- [31c] * Hi podem veure oracions de relatiu següents:

- [i] *El cotxe que té és estranger.*
- [ii] *El cotxe de què parles és estranger.*
- [iii] *El cotxe a què et refereixes és estranger.*

- [31d] Hi podem veure oracions de relatiu següents:

- [I] *El cotxe que té és estranger.*
- [II] *El cotxe de què parles és estranger.*
- [III] *El cotxe a què et refereixes és estranger.*

- [31e] Hi podem veure oracions de relatiu següents:

- [I] *El cotxe que té és estranger.*
- [II] *El cotxe de què parles és estranger.*
- [III] *El cotxe a què et refereixes és estranger.*

Pàg. 304, § 3.3.6.5, substitució de l'exemple [368]

[368] el simposi internacional «Per una Europa oberta»

Pàg. 306-307, nova redacció del § 3.3.7.2

3.3.7.2. LLIBRES, PREGÀRIES I ALTRES TEXTOS RELIGIOSOS. Els títols dels textos cristians es poden classificar de la manera següent:³⁸

a) Textos amb el títol constituït per un sol mot.

[407] la Bíblia

[408] l'Evangelí (*i també l'Evangelí segons Joan*)

Aquest criteri s'aplica també a les obres cabdals de les altres religions, com ara la *Torà* (del judaisme, que correspon al Pentateuc cristià) o l'*Alcorà* (de l'islam).

b) Textos amb el títol constituït per tres o quatre elements amb l'estructura «[numeral +] *Llibre/Carta* + *als/de/dels* + nom propi / títol nobiliari / nom comú / llinatge / gentilici».

[409a] el Primer llibre de Samuel (*però* el llibre de Jeremies, perquè el títol normalitzat d'aquest llibre és tan sols «Jeremies»)

[410a] el Primer llibre dels Reis

[411a] el Primer llibre de les Cròniques

[412a] el Primer llibre dels Macabeus

[413a] la Primera carta als Corintis (*però* les cartes de sant Pau)

[414a] la Carta als Romans

El primer mot de l'expressió que constitueix el títol del llibre bíblic (segons la llista de les p. XIV-XV de la *Biblia catalana: Traducció interconfessional*) s'escriu amb la inicial en majúscula, aplicant així també en aquest punt la norma general relativa als títols de llibres. D'aquesta manera, tot i que els sintagmes que hi ha a l'esquerra de les preposicions es podrien considerar com una denominació descriptiva genèrica, porten la inicial absoluta en majúscula (és a dir, la inicial del primer mot ple). D'acord amb aquest criteri, els mots *evangelí* i *epístola* s'escriuen també amb la inicial en majúscula quan constitueixen el primer mot ple del títol.

El mot ple que segueix la preposició és l'element identificatiu dels textos i es considera a com un nom propi; per això porta també la inicial en majúscula. Ho corrobora el fet que, ni que sigui col·loquialment o abreujadament, podem esmentar aquests textos només amb aquesta segona part.

[409b] Samuel

[411b] Cròniques

[413b] Corintis

[410b] Reis

[412b] Macabeus

[414b] Romans

38. Seguim la proposta de l'Associació Bíblica de Catalunya publicada per primera vegada l'any 2002 (v. Casanellas a la bibliografia), on trobem la casuística que exposem a continuació pel que fa a l'ús de les majúscules del títol (que s'escriu sempre en rodona) dels llibres i textos que conté (v. la taula doble de «Llibres de la Bíblia i abreviacions corresponents segons l'Associació Bíblica de Catalunya»). Aquesta proposta se seguirà també en la 12a edició de la *Biblia catalana: Traducció interconfessional*, prevista per al final del 2008.

c) Textos amb el títol constituït per tres mots o més amb l'estructura bàsica «nom + *dels* + nom». En aquests títols porten la inicial en majúscula els dos noms comuns que en formen la denominació, ja que ambdós en constitueixen la designació distintiva.

[415] els Fets dels Apòstols

[416] el Càntic dels Càntics

**Llibres de la Bíblia i abreviacions corresponents
segons l'Associació Bíblica de Catalunya**

LLIBRES DE LA BÍBLIA SIMBOLITZATS

Abdies	Ab	Joel	Jl
Actes dels Apòstols (v. <i>Fets dels Apòstols</i>)		Jonàs	Jo
		Josueu	Js
Ageu	Ag	Judit	Jdt
Amós	Am	Jutges	Jt
Apocalipsi	Ap	Lamentacions	Lm
Baruc	Ba	Levític	Lv
Càntic dels Càntics	Ct	Malaquies	Ml
Carta a Filèmon	Flm	Miquees	Mi
Carta a Titus	Tt	Nahum	Na
Carta als Colossencs	Col	Nehemies	Ne
Carta als Efesis	Ef	Nombres	Nm
Carta als Filipencs	Fl	Osees	Os
Carta als Gàlates	Ga	Primer llibre de les Cròniques	1Cr
Carta als Hebreus	He	Primer llibre de Samuel	1Sa
Carta als Romans	Rm	Primer llibre dels Macabeus	1Ma
Carta de Jaume	Jm	Primer llibre dels Reis	1Re
Carta de Judes	Jud	Primera carta a Timoteu	1Tm
Carta de Jeremies	EpJr	Primera carta als Corintis	1Co
Cohèlet (Eclesiastès)	Coh	Primera carta als Tessalonicencs	1Te
Daniel	Dn	Primera carta de Joan	1Jn
Daniel (fragments grecs)	Dngr	Primera carta de Pere	1Pe
Deuteronomi	Dt	Proverbis	Pr
Epístola de Jeremies (v. <i>Carta de Jeremies</i>)		Rut	Rt
		Salms	Sl
Esdres	Esd	Saviesa	Sv
Ester	Est	Segon llibre de les Cròniques	2Cr
Ester (versió grega)	Estgr	Segon llibre de Samuel	2Sa
Evangeli segons Joan	Jn	Segon llibre dels Macabeus	2Ma
Evangeli segons Lluc	Lc	Segon llibre dels Reis	2Re
Evangeli segons Marc	Mc	Segona carta a Timoteu	2Tm
Evangeli segons Mateu	Mt	Segona carta als Corintis	2Co
Èxode	Ex	Segona carta als Tessalonicencs	2Te
Ezequiel	Ez	Segona carta de Joan	2Jn
Fets dels Apòstols	Ac	Segona carta de Pere	2Pe
Gènesi	Gn	Siràcida (Eclesiàstic)	Sir
Habacuc	Ha	Sofonies	So
Isaïes	Is	Tercera carta de Joan	3Jn
Jeremies	Jr	Tobit	Tb
Job	Jb	Zacaries	Za

SÍMBOLS DELS LLIBRES DE LA BÍBLIA

1Co	Primera carta als Corintis	Fl	Carta als Filipencs
1Cr	Primer llibre de les Cròniques	Flm	Carta a Filèmon
1Jn	Primera carta de Joan	Ga	Carta als Gàlates
1Ma	Primer llibre dels Macabeus	Gn	Gènesi
1Pe	Primera carta de Pere	Ha	Habacuc
1Re	Primer llibre dels Reis	He	Carta als Hebreus
1Sa	Primer llibre de Samuel	Is	Isaïes
1Te	Primera carta als Tessalonicencs	Jb	Job
1Tm	Primera carta a Timoteu	Jdt	Judit
2Co	Segona carta als Corintis	Jl	Joel
2Cr	Segon llibre de les Cròniques	Jm	Carta de Jaume
2Jn	Segona carta de Joan	Jn	Evangeli segons Joan
2Ma	Segon llibre dels Macabeus	Jo	Jonàs
2Pe	Segona carta de Pere	Jr	Jeremies
2Re	Segon llibre dels Reis	Js	Josué
2Sa	Segon llibre de Samuel	Jt	Jutges
2Te	Segona carta als Tessalonicencs	Jud	Carta de Judes
2Tm	Segona carta a Timoteu	Lc	Evangeli segons Lluc
3Jn	Tercera carta de Joan	Lm	Lamentacions
Ab	Abdies	Lv	Levític
Ac	Fets o Actes dels Apòstols	Mc	Evangeli segons Marc
Ag	Ageu	Mi	Miquees
Am	Amós	Ml	Malaquies
Ap	Apocalipsi	Mt	Evangeli segons Mateu
Ba	Baruc	Na	Nahum
Coh	Cohèlet (Eclesiastès)	Ne	Nehemies
Col	Carta als Colossencs	Nm	Nombres
Ct	Càntic dels Càntics	Os	Osees
Dn	Danièl	Pr	Proverbis
Dngr	Daniel (fragments grecs)	Rm	Carta als Romans
Dt	Deuteronomi	Rt	Rut
Ef	Carta als Efezis	Sr	Siràcida (Eclesiàstic)
EpJr	Carta o Epístola de Jeremies	Sl	Salms
Esd	Esdres	So	Sofonies
Est	Ester	Sv	Saviesa
Estgr	Ester (versió grega)	Tb	Tobit
Ex	Èxode	Tt	Carta a Titus
Ez	Ezequiel	Za	Zacaries

En les denominacions coreferents d'aquests llibres i textos porten la inicial en majúscula tots els elements, excepte els articles, les preposicions i les conjuncions.

[417] les Sagrades Escriptures

Cal tenir en compte que sovint s'usen en sentit figurat; aleshores van en minúscula.

[418] *El capital* era la seva bíblia

[419] paper bíblia

[420] Tot quant diu són evangelis

Els noms de pregàries, una bona part dels quals són el resultat de l'aglutinació de les seves primeres paraules, van en minúscula.

[421] l'avemaria

[422] el parenostre

[423] el credo

Pàg. 313, § 3.3.9.7, substitució de l'exemple [583]

[583] Sistema Pirinenc

**Pàg. 317, § 4, addició d'una referència bibliogràfica nova
dins el bloc de «Bibliografia consultada especialment amb vista a la tercera edició
del MANUAL D'ESTIL»**

CASANELLAS, Pere. *Corpus Biblicum Catalanicum: Normes de transcripció i edició*. 5a ed. Barcelona: Associació Bíblica de Catalunya, 2002.

Del capítol IX

Pàg. 329, nova redacció de l'últim paràgraf del § 4.7 i de l'exemplificació corresponent

Les sigles d'altres llengües que tenen una versió catalana han de ser emprades en aquesta versió en els textos catalans. En els textos científics, però, és recomanable de no traduir, en general, les sigles de termes científics i tècnics, amb la finalitat de mantenir al màxim la uniformitat internacional (així, és preferible fer servir *DNA* —en comptes de *ADN*— per representar l'àcid desoxiribonucleic).

- [63] ONU (*per* Organització de les Nacions Unides, *i no* UNO, *per* United Nations Organisation)
- [63 *bis*] El diàmetre de doble hèlix de la molècula de DNA mesura 50 Å, i a cada volta completa hi ha deu parells de bases.

Pàg. 384 (§ 9), addició d'un bloc nou de referències bibliogràfiques

Bibliografia consultada especialment amb vista a la quarta edició del MANUAL D'ESTIL

UNIÓ INTERNACIONAL DE QUÍMICA PURA I APLICADA (IUPAC). *Magnituds, unitats i símbols en química física* [en línia]. *Magnituds, unitats i símbols en química física*. 2a ed., corr. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 2008. També disponible en línia a: <<http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000049/00000040.PDF>> [Consulta: 29 juliol 2008].

Del capítol XII

Pàg. 479, § 2.6.2, substitució de la nota 42

42. Les expressions populars *cent i la mare* i *mil i un* (o *mil i una*) es fan servir igualment per indicar un gran nombre: *Èrem cent i la mare; ningú no es va quedar a casa. N'ha fetes mil i una.*

Pàg. 488, nova redacció dels § 3.3.7.2.e i 3.3.7.2.f

e) El substantiu culte *octava* s'empra també per designar un tipus d'estrofa poètica i com a sinònim de *vuitada* d'una festa (que és l'espai de vuit dies durant els quals l'Església catòlica celebra una festa solemne).

[213] Una octava és la combinació rimada de vuit versos.

[214] ~ Tots els sants tenen octava.⁶¹

f) El substantiu *novena* designa, en la religió catòlica, l'espai de nou dies dedicats a una devoció o a una pràctica religiosa determinades, i també el conjunt de pregàries i d'actes religiosos que es fan durant aquests dies. En l'àmbit musical designa l'interval entre dues notes separades per nou graus de l'escala, equivalent a una octava més una segona.

[215] Ara resarem una novena a la Mare de Déu.

Pàg. 497, addició d'un nou § 5.1.t

t) Els que designen els elements d'una enumeració, generalment precedint-los. En aquest ús, no és correcte d'emprar la versaleta.

[320 *bis a*] * De les quatre afirmacions següents referides als exàmens d'elecció múltiple (EEM), només són correctes la II i la IV:

- i) Els EEM poden tenir més d'una alternativa vertadera.
- ii) Els EEM no tenen una correcció objectiva.

- iii) Si hom demana que es triïn les proposicions falses, cal que la pregunta destaqui l'adjectiu *fals* en negreta.
  - iv) Els EEM són molt fàcils de preparar.
- [320 bis b] De les quatre afirmacions següents referides als exàmens d'elecció múltiple (EEM), només són correctes la ii i la iv:
- I) Els EEM poden tenir més d'una alternativa vertadera.
  - II) Els EEM no tenen una correcció objectiva.
  - III) Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - IV) Els EEM són molt fàcils de preparar.
- [320 bis c] De les quatre afirmacions següents referides als exàmens d'elecció múltiple (EEM), només són correctes la ii i la iv:
- I) Els EEM poden tenir més d'una alternativa vertadera.
  - II) Els EEM no tenen una correcció objectiva.
  - III) Les autoritats han manifestat que no volen conflictes al carrer.
  - IV) Els EEM són molt fàcils de preparar.

Del capítol XIV

Pàg. 551, nova redacció del § 5.2.5

5.2.5. Els antropònims àrabs

Per bé que és difícil decidir com s'han d'alfabetitzar els antropònims àrabs, sí que podem afirmar que en tots els casos no es té en compte l'article *al-* (que s'assimila davant d'una consonant solar)²⁰ que precedeix alguns noms. En general, però, es pren l'element que identifica l'individu i que fa el paper de nom de família (= cognom).²¹

[52] Alí, Muhammad
al-Daixa, Abd-ar-Rahman

20. En gramàtica àrab hi ha catorze *consonants solars* (de les vint-i-vuit de què es compon l'alifat; les altres catorze són anomenades *consonants lunars*), les quals, en posició inicial de mot, provoquen l'assimilació regressiva de la consonant *l* de l'article àrab *al* que les precedeix: *ax-Xams* ('el Sol'), assimilació de *al-Xams*.

21. Cf. les *Regles angloamericanes de catalogació*, § 22.22, 22.26C1a i 22.27.

Del capítol XV

Pàg. 563, § 1, addició d'un nou paràgraf que continua la nota al peu

D'altra banda, entre les novetats aparegudes durant els últims anys (consignades al § 1.9 d'aquest capítol) cal destacar també, pel seu interès lexicogràfic, el web *ésAdir* (<http://esadir.cat>), portal lingüístic de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals de la Generalitat de Catalunya, que es va obrir al públic l'any 2006.

**Pàg. 614 (§ 8), addició d'una referència bibliogràfica nova
dins el bloc de «Bibliografia consultada especialment amb vista a la tercera edició
del MANUAL D'ESTIL»**

AGULLÓ, M. Alba; CAMPS, Oriol [dir.]. *ésAdir* [en línia]. [Barcelona]: Televisió de Catalunya: Catalunya Ràdio, 2006. <<http://esadir.cat/>> [Consulta: 30 maig 2008].

Del capítol XVI

Pàg. 637 (§ 3.7.2), «Municipis dels Països Catalans»

La llista que figura en l'*Apèndix.pdf* del CD-ROM (p. 75-131)
ha estat actualitzada fins al 31.10.2008

Del capítol XVII

Pàg. 667, addició d'un nou § 3.7.4

3.7.4. En la datació que es posa en els programes d'activitats que s'esdevenen durant un dia determinat —generalment, al capdamunt de l'horari dels actes programats—, que és una expressió temporal aïllada (és a dir, sense cap oració de suport), el dia de la setmana no ha d'anar precedit de l'article ni hi ha d'haver cap coma abans del dia del mes.

[138 *bis a*] * EL DIVENDRES 29 de maig de 2008

[138 *bis b*] * DIVENDRES, 29 de maig de 2008

[138 *bis c*] DIVENDRES 29 de maig de 2008

Del capítol XVIII

Pàg. 694, § 3.11, nova redacció de la nota 10

10. Recordem que, segons el diccionari normatiu, l'expressió *així i tot* equival a *tot i això*; tanmateix, creiem que no és gaire recomanable d'usar l'expressió *tot i així*, perquè es tracta d'un encreuament de mots de les dues expressions precedents, malgrat que és recollida pel *Diccionari de locucions i frases fetes*, de Joana Raspall i Joan Martí, i pel *Gran diccionari de la llengua catalana*, s. *tot* (v. la bibliografia).

**Pàg. 704 (§ 7), addició d'una referència bibliogràfica nova
dins el bloc de «Bibliografia consultada especialment amb vista a la tercera edició
del MANUAL D'ESTIL»**

Gran diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.

Del capítol XXIII

Pàg. 931, nova redacció del § 2.6.1.1

2.6.1.1. EL TÍTOL PROPI EN LES MONOGRAFIES

El *títol propi* és el nom principal d'un document, incloent-hi qualsevol títol alternatiu, però excloent-ne els títols paral·lels i la informació complementària del títol.

El títol propi pot contenir puntuació interior (com ara un punt), que s'ha de respectar, i se separa amb dos punts dels subtítols o títols dependents (que és considerada informació complementària del títol), la inicial absoluta de cadascun dels quals s'ha de compondre en majúscula.³⁶ Per bé que aquests dos punts s'acostumen a compondre amb lletra cursiva, res no impedeix que es puguin compondre en rodona, per a una major distinció respecte als elements que separa (paral·lelament al que diem en relació amb el punt i coma i els títols en aquest mateix epígraf; v. l'exemple [108]).

[106a] INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Perspectives del segle xx: Recerca i país: Declaració institucional*. Barcelona: IEC, 2004. 22 p. (Publicacions de la Presidència; 23)

[106b] INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *Perspectives del segle xx: Recerca i país: Declaració institucional*. Barcelona: IEC, 2004. 22 p. (Publicacions de la Presidència; 23)

[...]

Pàg. 956-957 (§ 3 a § 12), llista de bibliografia de consulta

La llista d'obres que figura en l' <i>Apèndix.pdf</i> del CD-ROM (p. 135-247) ha estat actualitzada fins al 31.7.2008

De l'«Índex analític»

Pàg. 961-1052 del llibre i pàg. 251-342 de l'*Apèndix.pdf* del CD-ROM,
llista alfabètica de termes, conceptes i noms propis

La llista ha estat actualitzada d'acord amb els canvis introduïts al llarg de l'obra.

De l'«Índex general»

Pàg. 1055-1086 del llibre i pàg. 345-376 de l'*Apèndix.pdf* del CD-ROM,
llista sistemàtica d'apartats i subapartats fins al darrer nivell

La llista ha estat actualitzada d'acord amb els canvis introduïts al llarg de l'obra.